

EMILY DICKINSON

Ποιήματα και Ἐπιστολές

GUTENBERG

μάτων της τὸ 1955 [...], ἡ σχετικὴ ἐρευνητικὴ δραστηριότητα ἀπογειώθηκε. Ἐπιπλέον, τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ποίηση τῆς Ντίκινσον αὐξήθηκε, καθὼς οἱ νεότερες ἐκδόσεις τῶν ἔργων της παρέμεναν πιὸ πιστὲς στὸ ὄραμα τῆς συγγραφέως. [...]

Ἐν κατακλείδι, τὰ δέκα βασικότερα γνωρίσματα τῆς ποιήσῃς της εἶναι τὰ ἑξῆς:

- Ἀντισυμβατικὴ χρῆση σημείων στίξης (εἰδικὰ παύλες) γιὰ τὴν ἀποσαφήνιση τοῦ νοήματος, ὑποδηλώνοντας τὸν τόνο.
- Αἰφνίδιες στιγμὲς ἔντονου συναισθήματος.
- Πρωτότυπες, σύνθετες σκέψεις.
- Σύνδεση τοῦ ἀφηρημένου μὲ τὸ συγκεκριμένο.
- Στοχαστικὴ ἀπέναντι στὴν καθημερινότητα (μερικὲς φορές μέσω τῆς σύνθεσης ἀντιθέτων) καὶ γρίφοι ἢ αἰνιγματικὲς ἐκφράσεις.
- Ὁξυδερκής, σχεδὸν ἐπιστημονικὴ, παρατήρηση τῆς φύσης.
- Ἐλλειπτικὴ ἔκφραση ἢ σύμπτυξη σκέψεων.
- «Ἀνομοιογενής» γραφή, ἢ ἴσως ἀναγωγὴ ἀπλῶν ιδεῶν σὲ ἐξαιρετικὰ περίπλοκες.
- Ἐκφορὰ λόγου ὡς αὐτο-δραματοποίηση ἢ ὡς «πόζα» διαφόρων προσωπειῶν.
- Ἀνεξαρτησία/αὐτοτέλεια τῶν συλλήψεων (τὰ ἐπιμέρους ποιήματα δὲν ὑπηρετοῦν κάποιο μεγάλου σχεδίου).

Ἀπὸ τὴν Εἰσαγωγικὴ Μελέτῃ τῆς Λιάνας Σακελλοῦ

Μεταφράζοντας τὰ Ποιήματα τῆς Ἐμιλι Ντίκινσον

Τὸ κύριο καὶ βαρύτερο ἐμπόδιο στὴν ἀπόδοση τῶν ποιημάτων τῆς Ντίκινσον εἶναι ἡ ὑποχρέωση τοῦ μεταφραστῆ νὰ σηκώσει μονομιᾶς τὸ πέπλο τῆς ἀμφισημίας ποὺ στολίζει τὶς λέξεις της. Ἡ μοναδικὴ αὐτὴ ἀρετὴ τῆς ποιήσῃς της, ποὺ εἶναι ἡ ἀμφισημία καὶ ἡ ταυτόχρονη λιτότητα, χάνεται τότε ἀμέσως, ὅπως καὶ τὸ πολύπλοκο παιχνίδι τῶν συνειρμῶν [...]. Ἡ μεταφραση ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐρμηνεία τῆς ποιήσῃς. Δὲν εἶναι ἐντελῶς γλωσσολογικὴ ἢ λειτουργικὴ τοῦ ποιήματος. Τί σημαίνουν οἱ λέξεις του; Πῶς συνδέονται γιὰ τὸν ποιητικὸ σκοπὸ; Ἐπειδὴ τὸ κυριολεκτικὸ νόημα πολλὲς φορές, ὅπως ἐδῶ, εἶναι ἀκαθόριστο, ἀναγκαζόμαστε νὰ δώσουμε ὑπόσταση στὴν ποιητικὴ πρόθεση ποὺ διαμορφώνει τὰ ἀτομικὰ νοήματα. Τὸ κατὰ λέξη νόημα δὲν μπορεῖ νὰ ἀποκρυπτογραφηθεῖ μὲ γραμματικὰ καὶ συντακτικὰ μέσα. Ἐπιπλέον, ἐπειδὴ πολλὰ ποιήματα τῆς Ντίκινσον εἶναι προσχέδια, ἢ ἡμιτελή, ἢ ἴδια δὲν διαλέγει πάντα τὴ συγκεκριμένη «ὀριστικὴ» λέξη· μᾶς ἀφήνει πολλὲς ἐπιλογές. [...]

Ἀποτολμώντας αὐτὲς τὶς μεταφράσεις βρεθήκαμε ἀντιμέτωπες μὲ ἀγωνιώδη, ὅσο καὶ συναρπαστικὰ διλήμματα, γύρω ἀπὸ τὴν ἀλληλοδιαπλοκὴ τῶν νοημάτων, τῶν ἀμφισημιῶν, τοῦ μέτρου, τῆς ρίμας, καὶ τῆς σύνταξης· ἐπιλέξαμε τὰ στοιχεῖα στὰ ὁποῖα θὰ δίναμε ἔμφαση, καὶ ἐκεῖνα ποὺ θὰ παραμελοῦσαμε, ἀφήνοντάς τα νὰ χαθοῦν...

8
8

9
9

I never lost as much but twice -
And that was in the sod.
Twice have I stood a beggar
Before the door of God!

Angels - twice descending
Reimbursed my store -
Burglar! Banker - Father!
I am poor once more!

1858

(12)

Μονάχα δυὸ φορές ἔχασα τόσα,
Κι ἔγιν' αὐτὸ στὴν χλοερὴ τῆ γῆ.
Δυὸ φορές ἐμπρὸς καθὼς ὁ ἐπαίτης
Στὴν πύλη τοῦ Θεοῦ ἔχω σταθεῖ!

Οἱ Ἄγγελοι - δυὸ φορές κατῆλθαν
Τὸ ἀπόθεμά μου γιὰ νὰ ἐπιστραφεῖ -
Κλέφτη! Τραπεζίτη - Πάτερ!
Γι' ἀκόμη μιὰ φορὰ εἶμαι φτωχὴ!

[A.Γ.]

(13)

The Heart asks Pleasure - first -
And then - excuse from Pain -
And then - those little Anodynes
That deaden suffering -

And then - to go to sleep -
And then - if it should be
The will of it's Inquisitor
The privilege to die -

1863

(18)

Ἡ καρδιά ἀποζητᾷ τὴν Ἡδονή - ἀρχικά -
Καὶ ἔπειτα - ἐξάρεση ἀπ' τὸν Πόνον -
Καὶ ἔπειτα - ἐκεῖνα τὰ μικρὰ Ἀναλγητικὰ
Ποὺ νεκρώνουν τὸ βάσανο -

Καὶ ἔπειτα - νὰ πάει νὰ κοιμηθεῖ -
Καὶ ἔπειτα - ἐὰν εἰσακουόταν
Ἄπ' τὸν Ἀνακριτὴ τῆς
Τὸ προνόμιον νὰ πεθάνει -

[Λ.Σ.]

(19)